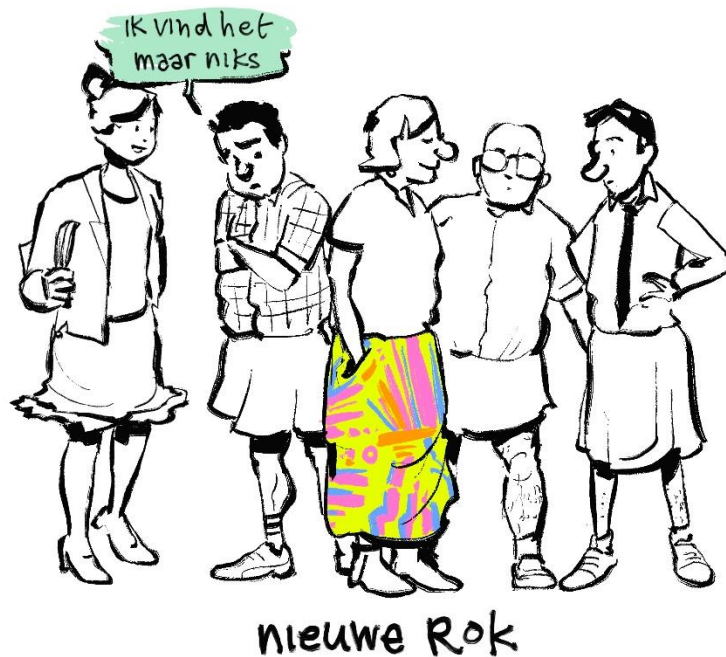

Rijkswaterstaat bereidt nieuwe overeenkomsten voor, voor de Grond-, Weg- en Waterbouw diensten; de opvolgers van de SROK's¹. Op 11 oktober organiseerde Rijkswaterstaat een marktbijeenkomst om geïnteresseerde marktpartijen in een vroeg stadium te informeren over de hoofdlijnen van de aanpak van dit traject. Er waren 35 deelnemers van Rijkswaterstaat aanwezig en 80 deelnemers vanuit de ingenieurs- en adviesbranche.

Onze doelstellingen waarmaken

Henrik Hooimeijer, Directeur Techniek en Technisch Management bij Rijkswaterstaat vertelt bij de plenaire aftrap: "Hoe maken wij nu een gezonde sector waar mensen met plezier werken? De doelstellingen die wij met elkaar hebben gesteld, zijn nog niet bereikt. Desondanks blijven we vastberaden achter deze doelstellingen staan."

Matthé Bakker, strategisch adviseur Techniek, zoomt kort in op de zes doelstellingen die, tijdens de vorige aanbesteding van deze dienstencontracten, samen met de markt ontwikkeld zijn:

Gezonde sector, met en voor toekomstperspectief

"Wij zijn als Rijkswaterstaat gebaat bij een gezonde markt met daarin een diversiteit aan partijen. De af te sluiten raamovereenkomsten kunnen daarvoor een goed instrument zijn om dat voor elkaar te krijgen. Dat betekent o.a. dat marktpartijen redelijkerwijs hun investeringskosten moeten kunnen terugverdienen en dat er ontwikkelmogelijkheden zijn.

De goede, gezamenlijk doordachte opdracht

Dat begint met weten wat er op ons afkomt tussen 2025 en 2029 en wat we daarvan via de dienstencontracten op de markt willen zetten. Het betekent vervolgens ook goed doordachte

¹ De huidige Samenwerkingsraamovereenkomsten (SROK's) voor project- en procesbeheersing en ingenieursdiensten

uitvragen waarbij de bijdrage van de markt en de behoeften van Rijkswaterstaat zo optimaal mogelijk op elkaar aansluiten.

Werkplezier voor iedereen

Het moet ook leuk en aantrekkelijk zijn om voor Rijkswaterstaat te werken. We kennen Rijkswaterstaat als de realisator van grote infrastructurele projecten, maar er vindt o.a. een verschuiving plaats van de aanleg van nieuwe infra naar instandhouding. Dit levert ander, maar zeker ook interessant werk op. Denk bijvoorbeeld aan de opgave om historische locaties, zoals het areaal Sluiscomplex Weurt en Heumen, al 150 jaar oud, te onderhouden én naar de eisen van de huidige en toekomstige tijd te brengen op het gebied van bijv. duurzaam, energieneutraal en digitalisering. Dat is een enorme uitdaging die misschien nog wel meer vakmanschap vereist dan bij nieuwbouw.

Verkrijgen van een duurzame relatie

We streven naar openheid, transparantie, eerlijkheid en het opbouwen van langdurige relaties met contractpartijen. Deze waarden bevorderen een positieve samenwerkingscultuur en kunnen bijdragen aan succesvolle en duurzame partnerschappen.

Kennis, continuïteit en ontwikkeling

De uitdagingen waar Rijkswaterstaat gaan we niet oplossen met de huidige kennis alleen: innovaties, slimme oplossingen en creativiteit zijn nodig en de raamovereenkomsten zullen ook hier dus faciliterend in moeten zijn. Een belangrijk aspect daarbij is continuïteit om bijvoorbeeld de transitie van een innovatie of slimme oplossing naar uiteindelijk een brede, project overstijgende toepassing mogelijk te maken.

In projecten bijdragen aan de duurzaamheidsopgave

Duurzaamheid is een belangrijke maatschappelijke opgave waar Rijkswaterstaat bij de huidige raamovereenkomsten een eerste stap heeft gezet. In de volgende generatie zullen we daarin een stuk verder moeten gaan om aspecten zoals circulariteit en energieneutraliteit, voor die uitvragen waarbij dat toegevoegde waarde heeft, mee te nemen.”

Verdeling omvang opdrachten

Kijkende naar de huidige raamovereenkomsten kan vastgesteld worden dat het beoogde volume (zowel in financiële waarde als in aantal uitvragen) sterk achterblijft. Voor een deel is dat te wijten aan externe factoren (e.g. stikstof, inflatie) maar deels kan dat ook toegeschreven worden aan de wijze waarop de huidige raamovereenkomsten in elkaar steken. Als Rijkswaterstaat willen we daarvan leren en kijken we naar manieren om de nieuwe generatie raamovereenkomsten robuuster te maken.

Binnen de huidige raamovereenkomst Ingenieursdiensten perceel 2 Technisch Advies, worden hoofdzakelijk één op één opdrachten gegund. Binnen de huidige raamovereenkomst Project- en procesbeheersing perceel 2 Integrale Veiligheid zijn relatief veel één op één opdrachten en een redelijke verdeling van midden en groot. Bij projectbeheersing (raamovereenkomst Project- en procesbeheersing, perceel 1) overheersen de grote opdrachten. Het betrekken van het midden- en kleinbedrijf is, binnen beide raamovereenkomsten en alle percelen, een uitdaging. Hier moeten we, in samenwerking met deze marktpartijen, aan werken.

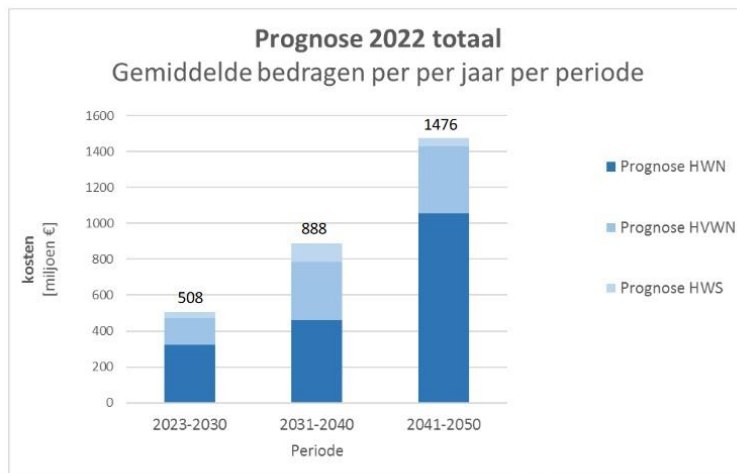
Vooruitblik

Een raamovereenkomst biedt de mogelijkheid om een voorselectie van gekwalificeerde partijen te maken, wat het proces van opdrachtverlening kan versnellen. Het voorbereiden van een nieuwe generatie raamovereenkomsten vereist enkele belangrijke stappen en overwegingen. Hoeveel werk komt er op ons af? Wat gaan we uitvragen en hoe?

Hoeveel werk komt er op ons af?

In de periode van 2025 tot 2029 staan ons aanzienlijke uitdagingen te wachten op het gebied van Vervanging en Renovatie (V&R) en blijven we te maken hebben met de voortdurende behoefte aan onderhoud en een aantal lopende projecten en programma's, zoals de Kaderrichtlijn Water projecten.

Specifiek voor de V&R opgave is in 2022 een prognose gemaakt waaruit volgt dat er voor 2023-2030 per jaar een behoefte is van een half miljard euro (realisatie). In de periode daarna zien we die behoefte alleen maar toenemen wat betekent dat we, ervan uitgaande dat de beschikbaar gestelde middelen niet evenredig mee zullen groeien, moeten versnellen en effectiever worden in onze aanpak.²

Figuur A2. VenR de vervangingskosten gemiddeld per jaar per periode: einde technische levensduur en een-op-een handhaven huidige functionaliteit, exclusief bandbreedte.

Verder blijkt uit de prognose dat, voor de V&R opgave, het hoofdwegennet het grootste aandeel vertegenwoordigt (+/-60%), gevolgd door het hoofdvaarwegennet (+/-30%) en slechts een klein deel hoofdwaternet (+/-10%). Dat zegt uiteraard iets over het type projecten en de daarvoor benodigde kennis die we mede via de raamovereenkomsten willen inkopen.

Wat gaan we uitvragen?

Wat we van plan zijn uit te vragen, zal naar verwachting in grote lijnen consistent blijven met de huidige “technische” scope zoals die onder de huidige raamovereenkomsten (SROK's) is vastgesteld. Onze experts hebben aangegeven dat deze scope relevant zal blijven voor de periode 2025-2029. Zelfs als we minder grootschalige aanlegprojecten gaan uitvoeren, blijven bijvoorbeeld bodemonderzoeken en conserveringsonderzoeken nodig.

Maar vanuit technisch oogpunt brengt een V&R-project meer complexe inpassingsvraagstukken met zich mee en kent een veel meer dynamische scope dan aanlegprojecten. Dit kan leiden tot een grotere mate van onzekerheid en vraagt derhalve om een andere aanpak. Dit zal het merendeel van de scope betreffen van de nieuwe raamovereenkomst(en).

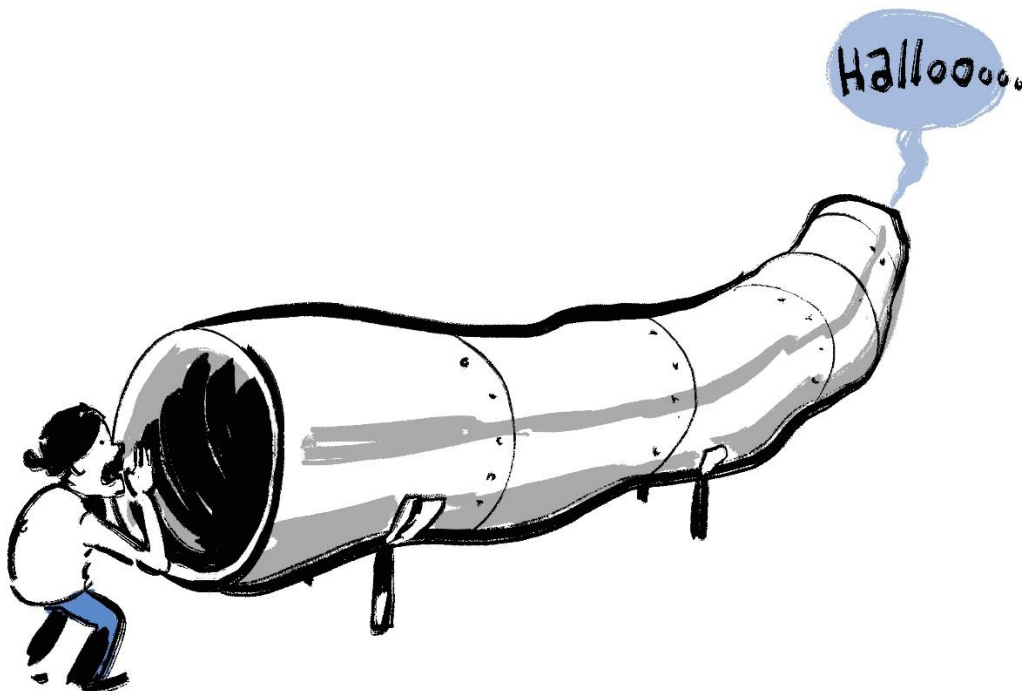
Hoe gaan we uitvragen?

Zoals hierboven reeds geschetst zal de productieopgave van Rijkswaterstaat alleen maar toenemen wat noopt tot meer efficiëntie en versnelling. Daaruit komen nu al trends voor die ook voor de nieuwe raamovereenkomsten van belang zullen zijn:

² Het gaat om een prognose van de budget behoefte, zoals ook gepubliceerd in het Prognoserapport Vervanging en Renovatie. Dit budget is nog niet toegekend. Zie [link](#) voor het rapport.

- Het denken in portfolio's: het centrale idee daarbij is om kennis en kunde rond bepaalde objecten zoveel mogelijk bij elkaar te brengen en dus de objecten niet als losstaand te zien maar als familie. Dit concept wordt momenteel al toegepast in verschillende programma's, zoals het Project Tunnelrenovaties Zuid-Holland (PTZ) waarin 9 tunnels worden opgepakt, het project Stuwten Maas (5 stuwten) en Project 'Over Bruggen'. Het is belangrijk om deze aanpak in overweging te nemen bij de ontwikkeling van de nieuwe raamovereenkomst.
- Meer oog voor uniformering en standaardisering: Met 7000 objecten van 0 tot 150 jaar, bevinden we ons momenteel in een lappendeken van technische filosofieën en constructiewijzen. Dat vergt veel specifieke kennis en toepassingen en is daarmee niet kosten- en tijd efficiënt. We willen dan ook toe naar gestandaardiseerde en uniforme objecten. Deze trend naar standaardisatie zal waarschijnlijk steeds belangrijker worden in termen van dienstenbehoeften. We zullen ook actief samenwerken met de markt om te begrijpen hoe we dit doel effectief kunnen bereiken.
- Omvang van contracten: Vanuit de wens tot versnelling en efficiëntie zien we dat, naast veel één op één opdrachten, het volume van dienstencontracten toeneemt (waarbij vaker de bovengrens van de huidige raamovereenkomsten wordt gepasseerd). Dat draagt niet altijd bij aan de kwaliteit dan wel het streven naar een gezonde markt, dit is ook een punt van aandacht bij de ontwikkeling van de nieuwe raamovereenkomsten.

Henrik Hooimeijer: "In tijden van crisis val je terug op bekende en vertrouwde patronen. Dit gebeurt vaak uit een gevoel van veiligheid en controle. Als we hieruit willen breken, moeten we bewust streven naar verandering en vernieuwing"

Inzicht in de **pyplyn** nodig!

Break out rooms

Korte beschrijving van het Break-out proces:

Per sessie worden meerdere stellingen besproken:

- Ga staan bij de stelling waar je het over wil hebben
- Stelling met meeste personen gaan we behandelen
- Neem vervolgens stelling d.m.v. groene dan wel rode kaart
- Uitwisselen van argumenten over en weer
- Volgende stelling
- Evt. met post-it mening over overige stellingen die niet behandeld zijn

Break-out-sessies:

1. Ingenieursdiensten generalistisch
2. Ingenieursdiensten specialistisch
3. Projectbeheersing en Systeemgerichte Contractbeheersing
4. Integrale Veiligheid

Globale planning van de aanbesteding

In het eerste kwartaal van 2024 wil Rijkswaterstaat de inkoopstrategie op hoofdlijnen gereed hebben. In het tweede kwartaal van 2024 zal er nog een marktbijeenkomst worden gehouden, waarna we de inkoopstrategie verder uitwerken in de aanbestedingsdocumenten. De start van de aanbesteding is na de zomer van 2024.

De komende maanden gaat Rijkswaterstaat met de markt verder in gesprek om oplossingen te bedenken voor een aantal vraagstukken die er leven. Op dit moment wordt op basis van de opbrengst van de marktbijeenkomst bepaald welke vraagstukken dat nog zijn. De marktbijeenkomst heeft op sommige vragen immers al duidelijke antwoorden opgeleverd. Voor andere vraagstukken is Rijkswaterstaat eerst zelf aan zet.

We zoeken naar een gerichte inzet van de markt die aansluit bij de aangegeven interesse, en waarbij de inzet van de markt doelmatig en efficiënt is. De resultaten van dit traject worden gepubliceerd op TenderNed en vormen input voor de inkoopstrategie van Rijkswaterstaat.

We willen werken met werkgroepen voor de onderstaande onderwerpen, waarin Rijkswaterstaat en de markt vertegenwoordigd zijn:

1. Transactiekosten en contractvormen
2. Projectbeheersing en Systeemgerichte Contractbeheersing
3. Ingenieursdiensten generalistisch (huidig perceel Planuitwerking en Contractvoorbereiding)
4. Ingenieursdiensten specialistisch (huidig perceel Technisch Advies)
5. Integrale Veiligheid

Tot slot

In 2025 willen we de nieuwe overeenkomst in werking laten treden. Dat betekent dat de looptijd van de huidige SROK's met een jaar wordt verlengd.

Alle aanwezigen worden hartelijk bedankt voor hun constructieve, eerlijke en verhelderende inbreng tijdens deze marktbijeenkomst.